

Kgl. kammersanger

Ellen Nathalie Nina Beck

Mezzo-sopran

En illustreret diskografi

Ellen Beck,
kgl Kammersangerinde.

Ellen Beck ca. 1925

Ellen Nathalie Nina Beck (Født 3. okt. 1873 på Lerchenborg – døde 17. nov.1953.)

Datter af etatsråd Frederik Beck. Elev af Algot Lange og i Paris af Devillieres (som også Herold og Cornelius opsøgte som lærer). Koncertdebut i Kalundborg i 1891. Koncertdebut i Kbh. 1898. Turnerede som koncertsanger med Johanne Stockmarr eller Agnes Adler som akkompagnatører.

Gæstespil på Det kgl. i 1901 som Fru Ingeborg i ”Drot og Marsk” men uden succes.

Udnævnt til kgl. kammersangerinde 6. januar 1906, som den eneste koncertsanger nogensinde (altså uden ansættelse på Det kgl. Teater). Tildelt Ingenio et arti i 1916. Koncertturnéer i Skandinavien, England (bl.a. promenadekonserter i Royal Albert Hall), Skotland, Irland, Tyskland, Frankrig, Rusland og Schweiz.

I 1903-04 udsendte Wilhelm Hansens forlag tre nodebøger med Ellen Becks repertoire som solist. I 1916 udsendtes en nodebog med duetter, som Ellen Beck optrådte med, sammen med den dansk-finske sopran Saima Neovi og senere en nodebog med sange, som hun optrådte med som trio med Neovi og tenor-baryton Anders Brems.

Anders Brems var far til mezzo-sopranen Else Brems (og til tvillingebrødrene Mogens og Erik Brems).

Ellen Beck virkede også som sanglærer. Blandt hendes elever var især kvindelige sangere inden for meget forskellige fag: Marguerite Viby, Erika Voigt, Else Jena og Sylvia Schierbeck, men også Hans Kurt og Helge Kjerulff-Schmidt hørte til hendes elever.

Næstformand og formand for Solistforeningen af 1921 i en årrække.

Plader med Ellen Beck ses meget sjældent. De to ”ikke udsendte” optagelser fra 1904-sessionen, henføres af Alan Kelly til Ellen Beck, mens Liliedahl siger ”not traced”.

Se også sidst i diskografien en artikel om Ellen Beck, skrevet af Anne Ørbæk Jensen, Det Kongelige Bibliotek.

Tak til Statsbiblioteket on-line, Karleric Liliedahls bøger og til Erik Høst for scans.

Dato	Matrice	Titel/Kunstner/Komponist/Tekstforfatter	Plademærke
1903.04.	959C	Skin ud, du klare Solskin (ES) (17 cm) P.E. Lange-Müller/Thor Lange Ellen Beck m. Piano	83203
1903.04.	960C	Alverden er syg (ES) (17 cm?)	83204
1903.04.	960C	Alverden er syg (ES) (17 cm?) P.E. Lange-Müller Ellen Beck m. Piano	73038
1903.04.	723z	Arie: Ah, mon fils (ES) af "Le Prophet" – Meyerbeer - Ellen Beck m. Piano – sunget på fransk	83132
1903.04.	724z	Jeg synger til dig (ES) af "Cleopatra" – August Enna Ellen Beck m. Piano	83128
1903.04.	725z	Orfeus Arie (ES) af "Orfeus og Euridike" – C.W. Gluck Ellen Beck m. Piano	83133
1903.04.	726z	Viol (ES) Jul. Bechgaard Ellen Beck m. Piano	83134
1903.04.	727z	Asali (ES) Leopold Rosenfeld/I.P. Jacobsen Ellen Beck m. Piano	83129
1904.03.	285d	Vel maa jeg kysse dig Hjertenskjær (ES) Sextus Miskow Ellen Beck m. Piano	83237
1904.03.	286d	ukendt (henføres til Ellen Beck af Kelly) Ellen Beck m. Piano	ikke udsendt
1904.03.	287d	ukendt (henføres til Ellen Beck af Kelly) Ellen Beck m. Piano	ikke udsendt
1904.03.	509e	Skønne fru Beatriz (ES) P. Heise/Thor Lange Ellen Beck m. Piano	83155

1904.03.	510e	Lille Karen (Husker du i Høst?) (ES)	83141
1904.03.	510e	Lille Karen (Husker du i Høst?) (ES) P. Heise/Thor Lange Ellen Beck m. Piano	Zonophone X-73005
1904.12.	695d	Jag minns (ES) (17 cm?)	83251
1904.12.	695d	Jag minns (ES) (17 cm?) Hugo Alfvén/E. Ekgran Ellen Beck m. Piano	73039
1904.12.	696d	Anine (ES) (17 cm?)	83272
1904.12.	696d	Anine (ES) (17 cm?) F. Palmer Ellen Beck m. Piano	73040
1904.12.	697d	Drengen ligger paa Moders Skød Leopold Rosenfeld Ellen Beck m. Piano	83264
1904.12.	698d	Sylvelin (ES) (17 cm?)	83283
1904.12.	698d	Sylvelin (ES) (17 cm?) Chr. Sinding/V. Veslie Ellen Beck m. Piano	73041
1904.12.	699d	Solen springer ud som en Rose (ES) (17 cm)	83284
1904.12.	699d	Solen springer ud som en Rose (ES) (17 cm) P.E. Lange-Müller Ellen Beck m. Piano	73042
1904.12.	1412e	Skumring (ES)	83561
1904.12.	1412e	Skumring (ES) Jul. Bechgaard Ellen Beck m. Piano	Zonophone X-73050

1904.12.	1413e	Aftonstämning (ES)	83543
1904.12.	1413e	Aftonstämning (ES) W. Peterson-Berger Ellen Beck m. Piano (på svensk)	Zonophone X-73049

Scan: Erik Høst

1904.12.	1414e	Irmelin Rose (ES) Irmelin Rose Peterson-Berger/I.P. Jacobsen Ellen Beck m. Orkester. 83523 også koblet med: I fjerne Kirketaarne hist C.E.F. Weyse/B.S. Ingemann Ida Møller m. Orkester	83523 X 2098 83651
----------	-------	--	------------------------------

Enklet-sidet G&T – oplag 1 tv. og oplag 2 th.
Scans: Peder Hansen

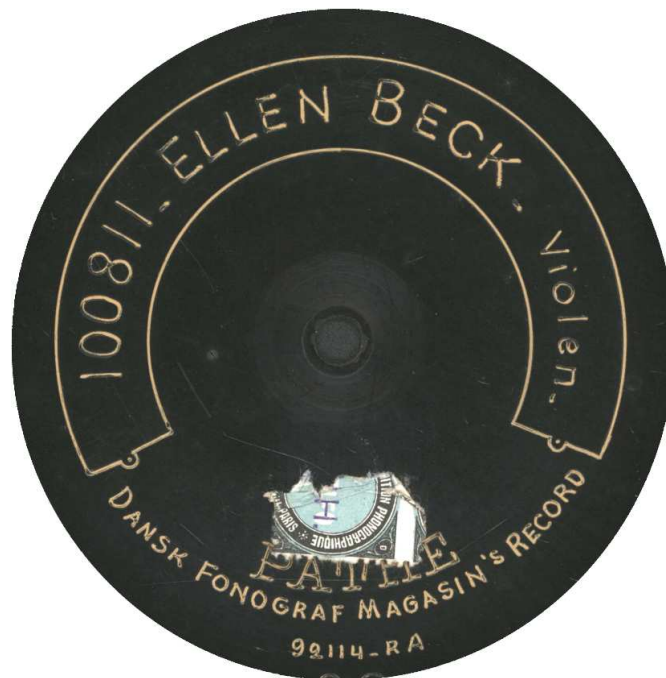

Tv. Dobbelt-sidet – Scan th: Erik Høst

1904.12.	1415e	I Würzburg ringer de Klokker til Fest (ES)
P.E. Lange-Müller/Thor Lange
Ellen Beck m. Piano	83548
1904.12.	1416e	Efteraar: Far, hvor flyver Svanerne hen? (ES)
P.E. Lange-Müller/L. Holstein
Ellen Beck m. Piano	83537

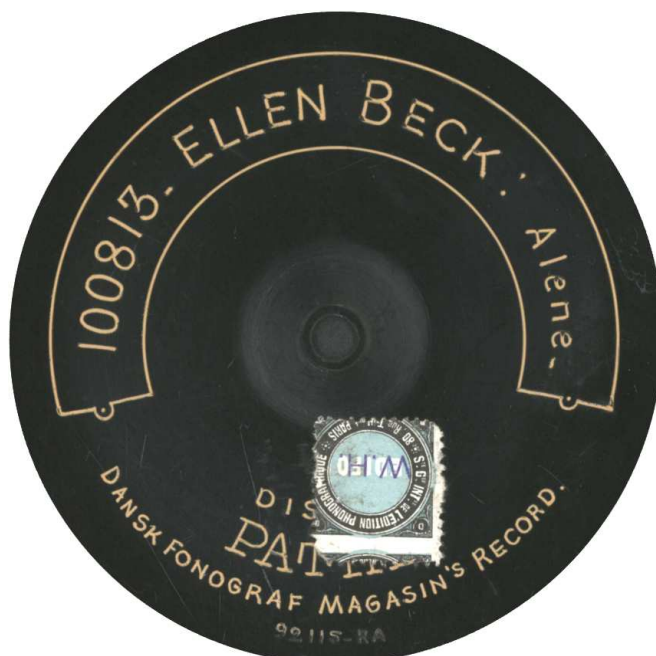
Alle valser er optaget i kataloget for 1906, men kan være indspillet året før.

1906	100811	Violen (valse)	DFM 100811
1906	100811	Violen Jul. Bechgaard Ellen Beck m. Piano Pathé 100811 koblet med 100813	Pathé 100811

1906	100812	To brune Øjne (valse) Edvard Grieg Ellen Beck	DFM 100812
------	--------	--	------------

1906	100813	Alene (valse)	DFM 100813
1906	100813	Alene Alfred Toftt Ellen Beck m. Piano Pathé 100813 koblet med 100811	Pathé 100813

1906	100814	Og Drengen ligger paa Moders Skød (valse) Leopold Rosenfeld Ellen Beck	DFM 100814
1906	100815	Vel maa jeg kysse dig (valse) Sextus Miskow Ellen Beck	DFM 100815
1906	100816	Irmelin Rose (valse) Peterson-Berger/I.P. Jacobsen Ellen Beck	DFM 100816

1910.08.19. 419ah

Viol (ES)
Viol
Jul. Bechgaard/Ludvig Holstein
Ellen Beck med Piano Akk. (som alt)
83697 også koblet med 83696

83697
X 2098

1910.08.19. 420ah
1910.08.19. 421ah

Asali
Asali (ES)
Leopold Rosenfeld/I.P. Jacobsen
Ellen Beck med Piano Akk.
83695 også koblet med 83697

ikke udsendt
83695

1910.08.19. 182aj

Elisabeths Bøn
af "Tannhäuser" – Richard Wagner/A. Hertz
Ellen Beck m. Piano

ikke udsendt

1910.08.19. 183aj

Fidés Arie
af "Le Prophete" – G. Meyerbeer
Ellen Beck m. Piano

ikke udsendt

1910.10.20. 4516f

Arie - Ah, mon fils
af "Le Prophete" – G. Meyerbeer –
sunget på fransk
Ellen Beck m. Orkester – optaget i London

ikke udsendt

1910.10.20. 4517f

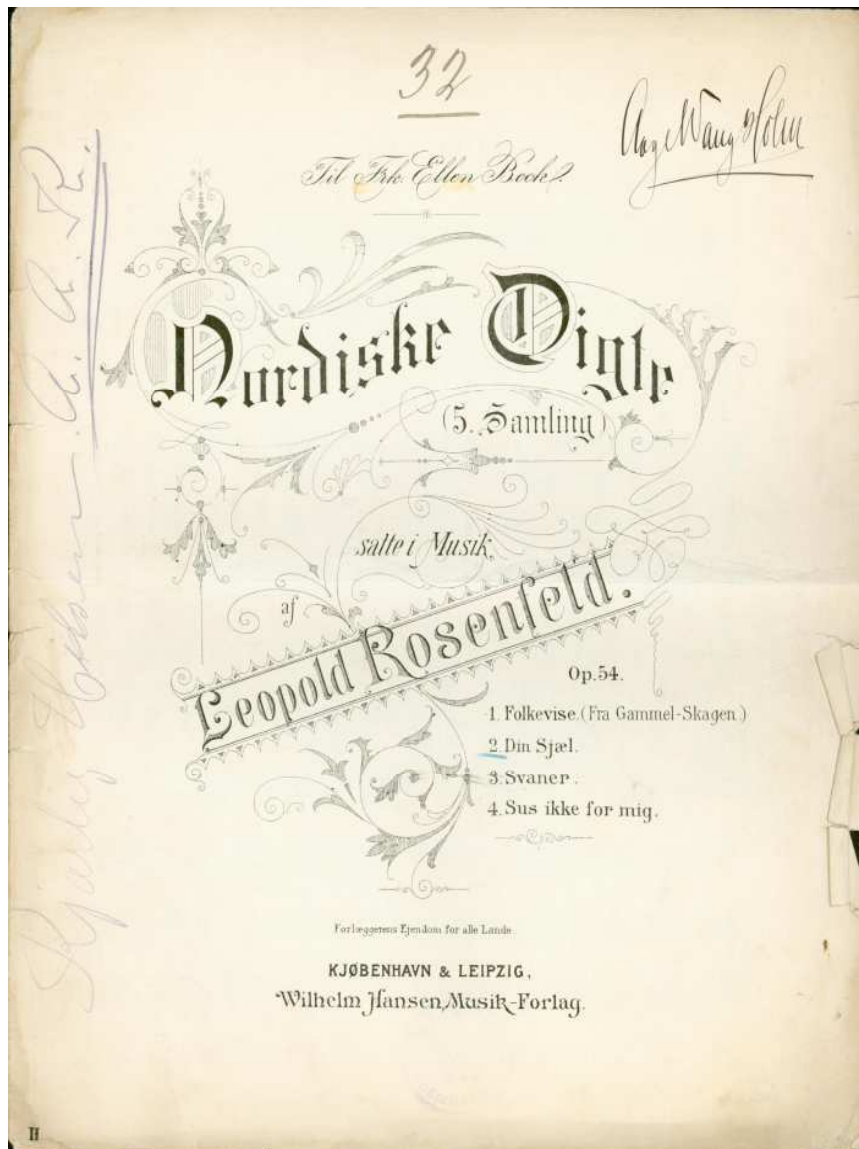
Fidés Arie (ES) (81,1 rpm)
af "Le Prophete" – G. Meyerbeer – Ah, mon fils
sunget på fransk
Ellen Beck m. Orkester – optaget i London
033131 også koblet med 083018

033131

1910.10.20. 4518f	Elisabeths Bøn (ES) (81,1 rpm) af "Tannhäuser" – Almacht'ge Jungfrau Richard Wagner/A. Hertz Ellen Beck m. Orkester – optaget i London 083018 også koblet med 033131	083018
1920.08.17. 588Am	I Skoven skulle være Gilde	ikke udsendt
1920.08.17. 588-2Am	I Skoven skulle være Gilde	V 88
1920.08.17. 588-2Am	I Skoven skulle være Gilde Saima Neovi, Ellen Beck og Anders Brems, Trio m. Piano	X 2047

1920.08.17. 589Am	Jeg gik mig ud en Sommerdag	V 88
1920.08.17. 589Am	Jeg gik mig ud en Sommerdag Saima Neovi, Ellen Beck og Anders Brems, Trio m. Piano	X 2047
1920.08.17. 590Am	Vort Modersmaal Saima Neovi, Ellen Beck og Anders Brems, Trio m. Piano	ikke udsendt
1920.08.17. 591Am	Roselil Folkeviser arr. af Alfr. Tofft Saima Neovi, Ellen Beck og Anders Brems, Trio m. Piano	X 1898
1923.03.23. BE1015-1	Vort Modersmaal	ikke udsendt
1923.03.23. BE1015-2	Vort Modersmaal H. Rung Saima Neovi, Ellen Beck og Anders Brems, Trio m. Piano	X 1898

Leopold Rosenfeld dedikerede "Din Sjæl" til Ellen Beck
Dette eks. har tilhørt og er signeret af tenoren Aage Wang Holm.

Sangerinden Ellen Beck

Tekst af: Anne Ørbæk Jensen, Det Kongelige Bibliotek – i 50 året for Ellen Becks død (2003)

Ellen Beck var omkring 1900 og i årtierne efter en af de kendteste danske koncertsangere med et meget bredt repertoire. Hun optrådte overalt i Danmark og i en lang række europæiske lande, og romancen var hendes foretrukne genre. Endelig virkede hun også som lærer for en lang række danske sangere inden for alle genrer.

Ellen Nathalie Nina Beck blev født i oktober 1873 som datter af godsinspektør og senere etatsråd E. Fr. Beck på Lerchenborg gods ved Kalundborg. Både forældrene og hendes fire brødre var meget musikinteresserede, og hendes mor var søster til komponisten Jakob Fabricius. Hun viste allerede i 15-års alderen sine evner for sang og begyndte i 1888 at tage timer hos den svenske basbaryton og pædagog Algot Lange. Senere rejste hun til Paris for at studere hos tenoren Vittore Devilliers, der også havde haft Vilhelm Herold og Peter Cornelius som elever, og hun fortsatte senere med studieture til udlandet.

I 1891 debuterede hun ved en koncert i Kalundborg, i 1893 i Roskilde Domkirke og i 1898 holdt hun sin første egen koncert i København. Kritikken var begejstret, men der blev dog påpeget enkelte tekniske mangler, selv om anmelderen Robert Henriques bemærkede, at hun havde en "sombret Staalklang, der ikke undlader at gjøre stor Virkning i kantabile Sætt". Imidlertid optrådte hun flittigt i musikforeninger over hele landet og havde ofte de kendte pianister Johanne Stockmarr og Agnes Adler som akkompagnatør. I København kunne man bl.a. høre hende ved Palækoncerterne og i Cæciliaforeningen.

Allerede i 1906 udnævnte Frederik 8. Ellen Beck til kgl. kammersangerinde, og hun er den eneste koncertsangerinde, der har fået denne titel. "Stemmen selv er stor. Prægtig af klang. Pragtfuld i sin Udførelse. Stor Sangkunst giver den Sikkerhed og Klarhed", skrev Herman Bang i 1900.

Derudover førte sangen hende rundt i hele Europa - til musikforeninger i Skandinavien, til symfonikoncerter i Rusland og til filharmoniske koncerter i Tyskland og England, Schweiz, Frankrig, Irland og Skotland. Hun medvirkede også ved store musikfestivaler i Storbritannien, ikke mindst ved promenadekoncerterne i Royal Albert Hall. På disse rejser kom hun til at optræde med mange berømte dirigenter, blandt dem Tor Aulin, Richard Strauss og Sir Henry Wood.

Ellen Becks repertoire var afpasset efter hendes stemmetype, en fyldig mezzo-sopran dog med lidt hårdhed i højden, men med en meget fin teknik. Det var helt klart lieden og romancen, som var hendes hovedområde, men hun sang også operaer og havde en stor evne til at indleve sig i sammenhængen mellem musik og tekst. Samtidig fik hun denne indlevelse og forståelse ud over rampen. "I hendes Udførelse genfødes Digt og Musik, og der skabes Billeder og Virkninger, som Tekstforfatteren og Komponisten maaske kun dunkelt har anet" (Nordens Musik 1919).

Blandt hendes favoritkomponister var Peter Heise og P.E. Lange-Müller, og hun blandede ofte disse ældre komponister med yngre navne blandt sine samtidige. Det gjaldt f.eks. Julius Bechgaard, Leopold Rosenfeld, Sextus Miskow, Victor Bendix, Carl Nielsen og August Enna.

De tre Ellen Beck-Album fra 1903-04 viser nogle af hendes favoritområder. Første bind indeholder udelukkende værker af Lange-Müller, og det omfatter 11 sange fra mange af komponistens samlinger og operaen Fru Jeanna, deriblandt nogle af hans mest kendte. Det andet bind præsenterer sange af samtidens danske komponister som nævnt ovenfor kombineret med et par norske sange af Sigurd Lie og Chr. Sinding.

Endelig er hele tredje bind helliget romancer af de fremtrædende svenske vokalkomponister som Wilhelm Stenhammar, Andreas Hallén, Hugo Alfvén og Emil Sjögren. Sangene af den sidstnævnte komponist opførte hun ofte med ham selv ved klaveret. Endelig havde Ellen Beck flere operaer på repertoire - især af Meyerbeer og Wagner. "Saa meget Talent, saa megen Dygtighed og saa stor

Smidighed findes meget sjældent på ét Bræt", skrev kritikeren og komponisten Charles Kjerulf om hende i 1931.

Ellen Beck havde et nært samarbejde med den finsk-danske sopran Saima Neovi. De optrådte ofte med duetter, hvilket også er dokumenteret i udgivelsen af et Duet Album fra 1916. Her er de danske og tyske romantiske komponister repræsenteret sideløbende med enkelte samtidige som Alfred Toft, P.S. Rung-Keller og Jakob Fabricius. En af sangerindernes specialiteter var endvidere de folkeviseaftener, som de afholdt rundt i hele landet sammen med tenorbarytonen Anders Brems i årene 1915-1926. Endelig dannede hun ofte trio med violinisten Karen Bramsen og cellisten Henry Bramsen.

Det var imidlertid naturligt, at Ellen Beck måtte prøve kræfter med en dramatisk rolle på Det Kongelige Teater. Det blev som fru Ingeborg i Heises Drot og Marsk i oktober 1901, og hun fortsatte med endnu et par forestillinger i november, men det blev ikke nogen succes.

Ellen Beck holdt en pause fra koncertribunerne fra omkring 1918, men havde et fint comeback i slutningen af 1920'erne. I oktober 1930 trak hun sig endeligt tilbage fra koncertsalene.

Til gengæld var hun meget interesseret i organisationsarbejde, og fra starten blev hun medlem af bestyrelsen for Solistforeningen af 1921, i flere år også dens formand. Endelig underviste hun i sang og var en uhyre søgt sanglærer. Blandt hendes elever var især kvindelige sangere inden for meget forskellige fag; det er navne som Marguerite Viby, Erika Voigt, Else Jena og Sylvia Schierbeck, men også Hans Kurt og Helge Kjerulff-Schmidt hørte til denne gruppe.

Ellen Beck indsang allerede tidligt en del grammofonplader. Da det senere HMV etablerede en skandinavisk filial i København i 1903 ønskede de hurtigt at lave optagelser med de mest kendte sangere, heriblandt Ellen Beck. Blandt hendes populære indspilninger var Julius Bechgaards Viol, Petterson-Bergers Irmelin Rose og Heises Husker du i Høst? samt ikke mindst Leopold Rosenfelds Asali. Hun indsang dog også enkelte operaarier som "Ah, mon fils" fra Meyerbeers Le prophète og Elisabeths bøn fra Richard Wagners Tannhäuser, og endelig blev det til enkelte folkeviser med terzetten Neovi-Beck-Brems.

Ellen Beck døde i 1953 i København.